

Grundläggande granskning 2020

Regionstyrelsen
April 2021

*Helena Richardsson, projektledare
Isabelle Panasco, projektmedarbetare
Marie Lindblad, kvalitetssäkrare och certifierad kommunal revisor*

Sammanfattning

På uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer har PwC genomfört en grundläggande granskning av Regionstyrelsen. Den grundläggande granskningen syftar till att på översiktlig nivå följa, granska och pröva styrelsens ansvarstagande för verksamheten. Den grundläggande granskningen omfattar i huvudsak tolkning av och arbete med Regionfullmäktiges mål och budget, uppföljning och återrapportering av verksamheten i enlighet med fastställd styrmodell, åtgärder när uppföljning av verksamhet visar avvikelse och arbete med intern kontroll enligt gällande anvisningar för intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår bedömning är att Regionstyrelsen i allt väsentligt har en tillfredställande ledning, styrning och intern kontroll inom de områden som omfattas av den grundläggande granskningen.

Den samlade bedömningen återfinns i sin helhet i avsnitt 3.8.

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Avgränsning	3
1.5.	Metod	3
2.	Region Hallands styrmodell	4
2.1.	Region Hallands styrmodell 2020	4
2.2.	Intern kontroll	5
3.	Granskningsresultat	7
3.1.	Regionstyrelsens uppdrag	7
3.2.	Regionstyrelsens arbete med regiongemensamma uppdrag	7
3.3.	Regionstyrelsens planering och styrning av sin egen verksamhet	8
3.4.	Regionstyrelsens uppföljning av sin egen verksamhet och ekonomi	8
3.5.	Regionstyrelsens arbete med intern kontroll	9
3.6.	Regionstyrelsens utövande av uppsiktsplikten	9
3.7.	Regionstyrelsens återrapportering till fullmäktige	11
3.8.	Samlad bedömning	11

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunallagen förutsätter att revisorerna årligen granskar all kommunal verksamhet i den omfattning som följer av God revisionsred. Granskningen utgör underlag för den årliga ansvarsprövningen. I den årliga granskningen ingår en grundläggande del, där regionstyrelsens och nämndernas ansvarstagande för verksamheten följs, granskas och prövas. Enligt den goda seden handlar grundläggande granskning bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder tolkat och brutit ned mål och uppdrag från fullmäktige, uppföljning av verksamhet och åtgärder vid avvikelser, systematiskt arbete med intern kontroll och tydligheten i protokoll. Föreliggande rapport utgör resultatet av den grundläggande granskningen 2020.

1.2. Syfte

Den grundläggande granskningen syftar till att på översiktlig nivå följa, granska och pröva styrelsens ansvarstagande för verksamheten. Den grundläggande granskningen omfattar i huvudsak Regionstyrelsens följsamhet till reglemente, tolkning av och arbete med Regionfullmäktiges mål, uppföljning och åiterrapportering av verksamhet i enlighet med fastställd styrmodell, åtgärder när uppföljning av verksamhet visar avvikelse och arbete med intern kontroll enligt gällande anvisningar för intern kontroll.

1.3. Revisionskriterier

Revisionskriterierna för denna granskning har i huvudsak hämtats ur följande:

- Kommunallagen (2017:725)
- Arbetsordningar och reglementen 2019
- Region Hallands mål och budget 2020-2022
- Internkontrollreglemente för Landstinget Halland

1.4. Avgränsning

Granskningen avser Regionstyrelsen och är avgränsad till år 2020.

1.5. Metod

Granskningen har genomförts som en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Inom ramen för granskningen har en genomgång av nämndens samtliga protokoll samt mål- och ekonomiuppföljningsrapporter avseende 2020 genomförts. Protokollgranskningen har i huvudsak syftat till att följa hur Regionstyrelsen arbetar med styrning, uppföljning och kontroll samt att granska tydligheten i protokoll och beslutsunderlag. Översiktlig genomgång av nämndens interna kontrollplan med tillhörande riskanalys har genomförts i syfte att följa hur nämnden arbetat med intern kontroll i förhållande till Region Hallands reglemente för intern kontroll. Vidare har det utförts intervju med verksamhetsföreträdare där diskussioner om målstyrning, uppföljning och intern kontroll förts.

Rapporten har varit föremål för sakgranskning.

2. Region Hallands styrmodell

I detta kapitel beskrivs Region Hallands styrmodell 2020 och fullmäktiges reglemente för intern kontroll sammanfattas.

2.1. Region Hallands styrmodell 2020

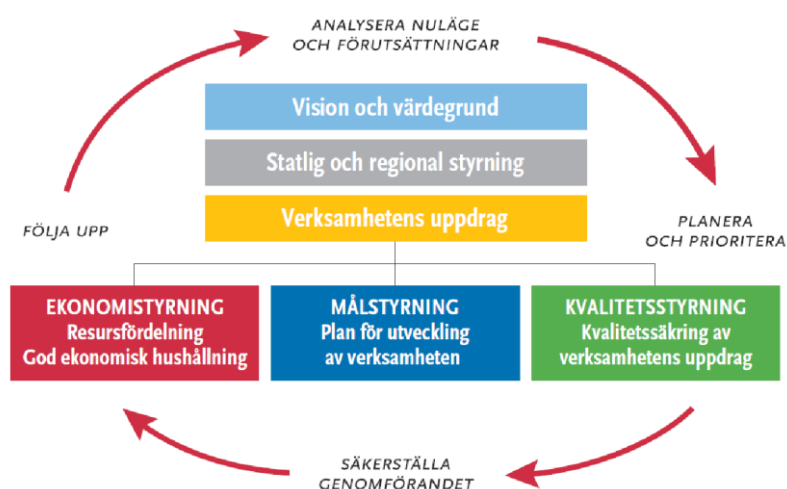
Styrmodellen för Region Halland utgår från Regionfullmäktiges vision för Hallands utveckling till den *Bästa Livsplatsen* för Hallands invånare. För att nå goda resultat ska det finnas en tydlig länk mellan vision, övergripande mål, nämndernas mål, verksamheternas syfte och aktiviteter och uppföljning.

Regionfullmäktige har genom beslutade arbetsordningar och reglementen angett ramarna för hur styrningen ska ske inom Region Halland. Regionstyrelsen har 2019-10-18 antagit en *Riktlinje för planering och uppföljning* för att beskriva hur Regionfullmäktiges beslut omsätts i praktiken. Syftet med riktlinjen är att fastställa hur arbetet med planering, genomförande och uppföljning ska ske för att säkerställa:

- förutsättningar för en god livskvalitet hos invånarna
- att Regionfullmäktiges mål och ambitioner uppnås
- att lagstiftning och intern styrning efterlevs
- en styrning med fokus på verksamheternas syfte
- en god ekonomisk hushållning.

Mål och budget är regionens styrdokument på kort och medellång sikt. I Mål och budget sammanfattas den regiongemensamma resursfördelningen, fokusområden, indikatorer och kvalitetsindikatorer för att styra och följa upp verksamheten. Regionfullmäktige fastställer årligen fokusområden på övergripande nivå i Mål och budget som är kopplade till invånarnas behov, verksamhetens syfte och de ekonomiska förutsättningarna. Fokusområdena har sin utgångspunkt i Region Hallands vision och de långsiktiga strategierna. I riktlinjen för planering och uppföljning framgår att fokusområdena mäts på koncernnivå genom indikatorer med angivna målnivåer som ska uppnås under året.

Figur 1. Region Hallands modell för planering och uppföljning

I Mål och budget är samtliga fokusområden likställda varandra. Regionfullmäktige fördelar inte fokusområdena till nämnderna.

Varje nämnd/styrelses bidrag till den regionövergripande måluppfyllelsen ska sammanfattas, tillsammans med en beskrivning av hur verksamhetens uppdrag ska kvalitetssäkras, i en verksamhetsplan. Nämnden kan i sin verksamhetsplan komplettera de regiongemensamma indikatorerna med egna indikatorer. Utifrån de mål och indikatorer som konkretiserats i verksamhetsplanen skapas aktiviteter och åtgärder som ska planeras och tidsättas med ett tydligt ansvar. Verksamhetsplanen ska ha ett flerårigt tidsperspektiv och fastställas av nämnden/styrelsen. Respektive nämnd ansvarar för att planering och genomförande av aktiviteter som styr mot målen sker inom respektive verksamhet.

I Mål och budget 2020-2022 har Regionfullmäktige beslutat om åtta fokusområden med tillhörande indikatorer och målvärde som Region Halland ska arbeta med 2020. I Mål och budget 2020 är det inräknat i nämndernas budgettillskott för befolkningsökning, vårdtyngd och prisökningar, men också effektiviseringskrav för att minska kostnadsökningstakten och få en budget i balans. Uppföljning av nämndernas/styrelsens arbete ska dokumenteras i uppföljningsrapporter och årsredovisning. I Mål och budget 2020 framgår även att styrelsen och nämnderna ska göra mindre omfattande månadsrapporter vid några tillfällen under året. Lokala nämnder, Patientnämnden samt Gemensam nämnd för Hemsjukvård och Hjälpmedel behöver endast lämna rapport till den regiongemensamma uppföljningen i samband med uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2 och årsredovisningen.

Figur 2: Uppföljningsstruktur

Månadsrapport	<ul style="list-style-type: none"> • Februari (Enligt anvisningar ekonomisk uppföljning 2020) • Oktober (Enligt anvisningar ekonomisk uppföljning 2020) <p>Gäller ej lokala nämnder, patientnämnden samt gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel</p>
Uppföljningsrapport 1 (mars)	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomisk uppföljning • Uppföljning av fokusområden samt indikatorer • Rapportering till RF
Uppföljningsrapport 2 (augusti)	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomisk uppföljning • Uppföljning av fokusområden samt indikatorer • Rapportering till RF
Slutlig uppföljning och redovisning, ÅR (december)	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomisk uppföljning • Uppföljning av fokusområden och utfall indikatorer • Rapportering till RF

I uppföljningsrapport 1 och 2 redovisas verksamhet och aktiviteter som stödjer beslutade fokusområden samt ett nuläge för indikatorer och uppföljningsvariabler i relation till årets målvärde. I Uppföljningsrapport 2, tillika delårsbokslut, redovisas dessutom en prognos på måluppfyllelsen för helåret. I årsredovisningen redovisas utfall samt analys för samtliga indikatorer för uppföljning av Regionfullmäktiges fokusområden samt den verksamhet och de aktiviteter som stödjer dessa.

2.2. Intern kontroll

Dåvarande landstingsfullmäktige fastställde reglemente för intern kontroll vid sammanträden 13-14 november 2006. Syftet med reglementet är att säkerställa att styrelse och nämnder upprätthåller en tillräcklig intern kontroll, det vill säga att de med rimlig grad av

säkerhet ska fastställa att mål inom verksamhetsstyrning, tillförlitlig finansiell rapportering och efterlevnad av tillämpliga lagar och föreskrifter kan uppnås.

Enligt reglementet ska nämnderna inom sitt ansvarsområde tillse att en organisation upprättas för den interna kontrollen samt att regler och anvisningar för den interna kontrollen antas. I reglementets tillämplighetsanvisningar tydliggörs att en risk- och sårbarhetsanalys ska ligga till grund för den årliga planeringen, prioriteringen och uppföljningen av den interna kontrollarbetet. Därtill ska var och en av nämnderna anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen och resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, löpande rapporteras till nämnden. Senast i samband med årsrapporten ska resultatet från uppföljningen rapporteras till landstingsstyrelsen (numera regionstyrelsen).

Av reglementet framkommer vidare att den årliga interna kontrollplanen minst ska innehålla följande:

- Vilka rutiner som ska följas upp
- Omfattningen på uppföljningen
- Vem som ansvarar för att utföra kontrollen
- Till vem och när uppföljningen ska rapporteras

Nytt reglemente för intern kontroll antogs av regionfullmäktige 28 oktober 2020, och tillämpas från och med 2021 års internkontroll. Enligt reglementet är nämndernas ansvar:

- att säkerställa att den interna kontrollen inom respektive nämnds verksamhetsområde är tillräckliga,
- att upprätta internkontrollplan för respektive nämnds verksamhetsområde samt årligen utvärdera planen och rapportera till regionstyrelsen, och
- att säkerställa att regler och anvisningar för den interna kontrollen efterlevs.

3. Granskningsresultat

I detta kapitel beskrivs resultatet av den grundläggande granskningen utifrån de iakttagelser som vi bedömer vara mest relevanta.

3.1. Regionstyrelsens uppdrag

Den 24 oktober 2018 beslutade regionfullmäktige om ett reviderat reglemente för Region Halland, vilket började gälla från och med 1 januari 2019. Enligt reglementet är regionstyrelsens uppdrag att främja den långsiktiga utvecklingen av Halland och regionen. Detta innebär bland annat att styrelsen är regionens ledande förvaltningsorgan och har det övergripande ansvaret för regionens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

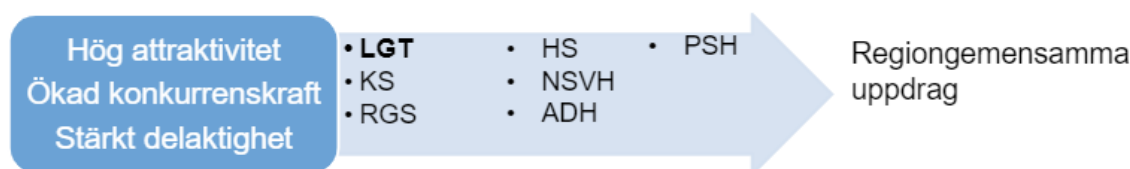
Vidare ska regionstyrelsens ledningsfunktion leda och samordna arbetet med mål, riktlinjer och ekonomiska ramar för styrningen av hela regionens verksamhet och att ta erforderliga initiativ. Regionstyrelsen utövar styrning på systemnivå genom beslutade uppdrag och modeller.

3.2. Regionstyrelsens arbete med regiongemensamma uppdrag

I Regionfullmäktiges Mål och budget 2020 framgår fokusområden med tillhörande indikatorer och målvärde för 2020. Samtliga fokusområden är likställda varandra och Regionfullmäktige fördelar inte fokusområdena till nämnderna.

I dokumentet *Verksamhetsplanering 2020* (ej politiskt antaget) framgår att Regionkontoret har tillsatt en arbetsgrupp för att driva arbetet med verksamhetsplanering på förvaltningsövergripande nivå. Arbetsgruppen består av representanter från de förvaltningar som berörs. Detta innebär att arbetsgruppen inte innehåller representanter från förvaltningarna för de lokala nämnderna, patientnämnden eller gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel. Arbetsgruppen leds av en ledningsgrupp på Regionkontoret bestående av ledningsgrupp Tillväxt, ledningsgrupp HR, ledningsgrupp Hälso- och sjukvård och ledningsgrupp ekonomiavdelningen. Enligt dokumentet har arbetsgruppen till uppdrag att ta fram regiongemensamma uppdrag som ett förtydligande av Regionfullmäktiges fokusområden i Mål och Budget. De regiongemensamma uppdrag ska avse vad man önskar uppnå. Arbetsgruppen ska begränsa antalet uppdrag till ett minimum samt definiera till vilka förvaltningar uppdraget ska tilldelas. Se exempel på hur tilldelningen av de regiongemensamma uppdragen går till nedan.

Figur 3: Exempel på fördelning av regiongemensamma uppdrag

Stärkt delaktighet (RK)

- Bidra till förbättrad kompetensförsörjning genom att verka för bättre matchning mellan utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov av kompetens
- Arbeta för goda och jämlika uppväxtvillkor genom tidiga insatser och satsningar på barn och unga.

Enligt nuvarande styrkedja har regionstyrelsen inget uppdrag från regionfullmäktige att fördela regionfullmäktiges fokusområden.

Huruvida nämnderna måste inkludera de regiongemensamma uppdragen i sina verksamhetsplaner råder det delade meningar om. I intervjuer framkommer att vissa förvaltningar tolkat att det är frivilligt att bidra till de regiongemensamma uppdragen. Andra har tolkat att samtliga nämnder måste upprätta minst ett uppdrag i förhållande till de regiongemensamma uppdragen. En genomgång av samtliga nämnders verksamhetsplaner visar att hanteringen av de regiongemensamma uppdragen skiljer sig åt. Ett arbete rörande detta gjordes inför år 2021.

I intervju med företrädare från regionkontoret uppges att framtagandet av regiongemensamma uppdrag genomfördes för att konkretisera fokusområdena och förtydliga hur nämnderna kan arbeta mot dem för att gemensamt bidra till regionens måluppfyllelse. Enligt verksamhetsföreträdare från regionkontoret och andra förvaltningar har det tidigare varit ottydligt vilka fokusområden nämnderna ska arbeta med och vad varje nämnd ska bidra med utifrån fullmäktiges beslutade fokusområden.

3.3. Regionstyrelsens planering och styrning av sin egen verksamhet

Vid sammanträdet den 20 november 2019 beslutar regionstyrelsen att fastställa en verksamhetsplan för regionkontoret 2020. Verksamhetsplanen beskriver regionkontorets uppdrag, fokusområden och regiongemensamma uppdrag, samt regionkontorets egna utvecklingsområden som regionstyrelsen ska arbeta med under 2020. I verksamhetsplanen redovisas även kvalitetsindikatorer. Det framgår inga indikatorer eller målvärden för de regiongemensamma uppdragen eller regionkontorets egna utvecklingsområden. Styrelsen beslutade om internbudget i samband med verksamhetsplanen.

3.4. Regionstyrelsens uppföljning av sin egen verksamhet och ekonomi

Under 2020 har regionstyrelsen haft nio protokollförda sammanträden. Regionstyrelsen har fått information om sin verksamhet i samband med uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2, två månadsrapporter och årsredovisningen 2020.

Vid sammanträdet den 8 april 2020 godkänner regionstyrelsen årets första månadsrapport. Rapporten visar att regionkontorets avdelningar prognostiserar +14,7 mnkr.

Vid sammanträdet den 3 juni 2020 antar regionstyrelsen uppföljningsrapport 1. I rapporten framkommer att regionkontorets avdelningar prognostiserar +18,7 mnkr. Inom Regionkontoret finns några negativa avvikelser. Exempelvis är -3,0 mnkr kopplat till covid-19 för förstärkning inom smittskydd, ökad produktion av informationsmaterial samt ökade kostnader för beredskap. Det framgår att arbete pågår för att komma tillrätta med de negativa avvikelserna.

Vid sammanträdet den 14 oktober antar regionstyrelsen uppföljningsrapport 2. Av uppföljningsrapporten framgår att regionkontorets avdelningar prognostiserar en ekonomisk avvikelse på 28,7 mnkr. Inom Regionkontoret finns några negativa avvikelser men arbete pågår för att komma tillrätta med dessa. Exempelvis är -3,0 mnkr kopplat till covid-19 för förstärkning inom smittskydd, ökad produktion av informationsmaterial samt ökade kostnader för beredskap. Vidare redovisas -2,5 mnkr på grund av att budgetposten för intäkten kopplat till försäljning av textilsocken finns kvar inom regionkontorets budgetram 2020. Ett överskott redovisas bland annat kopplat till minskat köp av tjänster under året samt lägre kostnader för utbildning och resor.

Av månadsrapporten per oktober framgår att regionstyrelsen fortsatt prognostiserar ett överskott för helåret. Regionkontorets avdelningar prognostiserar + 33,2 mnkr. Regionstyrelsen har två gånger under 2020, från mars till och med december, beslutat att kompensera Vårdval Halland Närsjukvård för kostnadsökning jämfört med föregående år för distansbesök gjorda hos nätläkare i primärvård.

Vid sammanträdet den 14 april 2021 beslutar regionstyrelsen att anta årsredovisningen 2020 för sin egen verksamhet (protokoll ej justerat vid granskningstillfället). Regionkontoret redovisar ett resultat om +42,4 mnkr. Det beror främst på vakanser och sjukskrivningar, ökade intäkter samt försening av insatser inom olika områden exempelvis centrala HR-insatser, Regional utvecklingsstrategi (RUS) och Framtidens vårdinformationsstöd (FVIS).

Bedömningen som görs av måluppfyllelsen är att två fokusområden bedöms som delvis uppfyllda och sex fokusområden bedöms som uppfyllda. Verksamhetens utvecklingsområden bedöms som uppfyllda. Det framgår en beskrivning av de insatser som genomförts i relation till årets fokusområden, de regiongemensamma uppdragen och aktiviteter som angetts av verksamhetsplanen. I årsrapporten anges att pågående processer, projekt och satsningar inom fokusområdena fortskrider enligt plan. Eftersom beskrivningen av genomförda och pågående insatser inte innehåller någon utvärdering baserad på indikatorer är det svårt att förstå vad som ligger till grund för bedömningen.

3.5. Regionstyrelsens arbete med intern kontroll

Vid sammanträdet den 5 februari 2020 antar regionstyrelsen förslag till intern kontrollplan 2020. Av sammanträdesprotokollet framgår att planen har föregåtts av en riskanalys inom de verksamheter som ligger under regionstyrelsens ansvarsområde. Riskanalysen har redovisats för regionstyrelsens arbetsutskott som i sin tur har pekat ut vilka risker som ska utgöra grunden för internkontrollplanen. Regionkontoret har utifrån de utpekade riskerna utarbetat ett förslag till intern kontrollplan. Det framgår inte att riskanalysen för 2020 delges regionstyrelsen för kännedom.

Regionstyrelsens internkontrollplan för 2020 omfattar 22 risker inom åtta riskområden. I relation till varje risk anges en beskrivning av risktal, beslut, kontrollmoment, slutdatum och till vilken tjänsteperson rapportering ska ske. Vi noterar att det av internkontrollplanen inte framgår när rapportering till regionstyrelsen ska ske. Metod beskrivs men det redogörs inte för hur många kontroller som ska genomföras. Riskanalysen innehåller sannolikhet, konsekvens och risktal.

Vid regionstyrelsens sammanträde den 14 april 2021 redovisades uppföljningen av internkontrollplanen 2020 (protokoll ej justerat vid granskningstillfället). I rapporten beskrivs utfallet av genomförda kontrollmoment samt planerade åtgärder för att hantera de avvikelser som har identifierats. Genom regionstyrelsens beslut att anta redovisningen av internkontrollarbetet 2020 godkänner styrelsen också åtgärderna som preciseras i uppföljningsrapporten.

3.6. Regionstyrelsens utövande av uppsiktsplikten

Regionstyrelsen har inför år 2020 beslutat om hur styrelsen avser att fullgöra sin uppsiktsplikt över nämnder, regional- och samordningsförbund och regionala bolag under 2020. Vid regionstyrelsens sammanträde i september 2019 beslutades om *Riktlinje för planering och uppföljning* som bland annat beskriver hur styrelsens uppsiktsplikt ska utövas. Riktlinjen tillämpas från och med den 1 januari 2020. I riktlinjen står det att regionstyrelsen genom sin uppsiktsplikt till nämnder och bolag ska säkerställa att:

- De mål som beslutats av Regionfullmäktige nås
- Verksamheten lever upp till lagar och aktuella styrdokument
- Verksamheten klarar sitt uppdrag med tillgängliga resurser samt att räkenskaper-
na är rättvisande

Vidare framgår av Regionfullmäktiges Mål och budget 2020 att syftet med den regiongemensamma uppföljningen är att säkerställa regionstyrelsens uppsiktsplikt i förhållande till övriga nämnder och styrelser.

Vid regionstyrelsens sammanträde 8 april 2020 informeras styrelsen om att Region Hallands prognostiserade årsresultat baserat på utfallet efter två månader uppgår till 201 mnkr vid årets slut, vilket är 89 mnkr bättre än årsbudgeten. Det prognostiserade resultatet är 117 mnkr bättre än 2019 års resultat. Flertalet förvaltningar redogör för osäkerhet i prognoserna med tanke på situationen med Covid-19. Krisledning är tillsatt för att hålla ihop nuvarande situation. Generellt råder en stor osäkerhet utifrån situationen med covid-19 ur såväl ekonomiskt som tillgänglighetsperspektiv.

Vid regionstyrelsens sammanträde den 3 juni 2020, i samband med uppföljningsrapport 1 Region Halland, informeras styrelsen om att Region Hallands prognostiserade årsresultat baserat på utfallet efter fyra månader uppgår till -29 miljoner kronor, vilket är 109 miljoner kronor sämre än årsbudgeten. Regionstyrelsen beslutar att inte begära in åtgärdsplaner för Driftnämnd Närsjukvård, Driftnämnd Kultur och skola samt Driftnämnd Ambulans, diagnostik och hälsa vilka uppvisar negativa prognoser som en följd av intäktsbortfall beroende på situationen med Covid-19.

Vid sammanträdet i oktober beslutar regionstyrelsen föreslå Regionfullmäktige att besluta att godkänna uppföljningsrapport 2. Regionstyrelsen beslutar för egen del att notera Covid-19-pandemins ekonomiska effekter i verksamheten, samt överskottet genererat av statsbidrag. Regionstyrelsen beslutar även ålägga nämnder med underskott som inte är genererade av pandemin att inkomma med åtgärdsplaner för att nå budget i balans. Det framgår inte av protokollet vilka nämnder detta berör eller när åtgärdsplanerna ska redovisas för Regionstyrelsen. Det framgår inte av Regionstyrelsens sammanträdesprotokoll från 2020 att åtgärdsplaner har redovisats för styrelsen.

Enligt regionstyrelsens sammanträde i november, i samband med månadsrapport januari-oktober, åläggs återigen nämnder med underskott som inte är genererade av pandemin att inkomma med åtgärdsplaner för att nå budget i balans. Det framgår inte vilka nämnder åtgärdsplanerna berör eller när åtgärdsplanerna ska redovisas för styrelsen. Vidare noteras pandemins ekonomiska effekter i verksamheten, samt överskottet genererat i statsbidrag.

Den grundläggande granskningen 2020 har visat att driftnämnderna och de gemensamma nämnderna inte fullt ut har efterlevt direktiven som framgår av Mål och budget 2020. Granskningen har exempelvis påvisat att Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel inte har antagit någon verksamhetsplan och inte redovisar en fullständig driftsredovisning i samband med årsredovisningen. Vidare framkommer att Driftnämnd Ambulans, diagnostik och hälsas internbudget endast redovisar budgeterade intäkter och att budgeterade kostnaderna inte framgår. Regionstyrelsen har inte uppmanat nämnderna att hantera dessa brister. Regionstyrelsen har inte heller efterfrågat uppföljningsrapporter från Patientnämnden som endast redovisar en halvårsrapport per juni 2020. I patientnämndens reglemente framgår att nämnden halvårsvis ska rapportera till respektive huvudman hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är. Samtidigt

kan vi inte se att Patientnämnden har undantagits fullmäktiges direktiv om att redovisa två uppföljningsrapporter.

Det går inte att utläsa i regionstyrelsens protokoll att verksamhetscontrolling eller dialogmöten har genomförts under 2020. I flertalet intervjuer framgår att dialogmöte mellan regionstyrelsens arbetsutskott och nämndernas arbetsutskott har genomförts en gång under 2020.

3.7. Regionstyrelsens återrapportering till fullmäktige

Utifrån Regionfullmäktiges Mål och budget 2020 framgår anvisningar som beskriver hur regionstyrelsen ska återrapportera till Regionfullmäktige. Uppföljningsrapport 1 och 2 ska redovisa verksamhet och aktiviteter som stödjer beslutade fokusområden samt ett nuläge för indikatorer och uppföljningsvariabler i relation till årets målvärde. I uppföljningsrapport 2 ska dessutom en prognos på måluppfyllelse för helåret redovisas.

I Region Hallands årsredovisning 2020 redovisas utfall samt analys för samtliga indikatorer för fokusområden samt den verksamhet och de aktiviteter som stödjer dessa. Regionstyrelsen har återrapporterat till fullmäktige om regionens verksamhet och ekonomi genom uppföljningsrapport 1, uppföljningsrapport 2 och Region Hallands årsredovisning 2020 (protokoll ej justerat vid granskningstillfället).

I årsredovisningen för Region Halland gör regionstyrelsen en samlad bedömning av huruvida Regionfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning har uppnåtts genom färgkodad symbolförklaring. Likt föregående år utifrån vad den grundläggande granskningen har påvisat tycks uppföljning av regionstyrelsens och nämndernas uppdrag, som ska vara en konkretisering av fullmäktiges mål för en god ekonomisk hushållning, vila mer på subjektiva beskrivningar av genomförda aktiviteter än faktisk måluppfyllelse utifrån indikatorer. I intervjuer med verksamhetsföreträdare från driftnämnderna framkommer att de upplevt att flertalet indikatorer inte är anpassade för deras verksamhet. Detta har lett till att nämnderna enbart arbetat med utvalda delar av de fokusområden som framgår av Mål och budget 2020. I detta arbete har de fått hjälp av regionkontoret.

3.8. Samlad bedömning

Regionstyrelsen har antagit en verksamhetsplan för 2020. I verksamhetsplanen framgår inga indikatorer eller målvärden för utvärdering (s.k. uppföljningsvariabler) för de regiongemensamma uppdragen och regionkontorets egna utvecklingsområden. Avsaknaden av indikatorer och målvärden bidrar till att det i årsredovisningen blir svårt att förstå vad som ligger till grund för bedömning av måluppfyllelse.

Likt föregående år framgår det av reglemente för de lokala nämnderna att de lokala nämnderna verkar på uppdrag av både Regionfullmäktige och Regionstyrelsen. Enligt kommunallagen är nämnderna självständiga i sitt uppdrag och svarar mot fullmäktige. Skrivelsen i de lokala nämndernas reglemente medför svårigheter för Regionfullmäktige och för revisorerna att pröva enskilda nämnder i ansvarsfrågan. Vi anser att Regionstyrelse bör lyfta detta i ett ärende till fullmäktige för att avhjälpa bristen.

Granskningen visar att Regionstyrelsen har tydliggjort sin uppsiktsplikt i jämförelse med föregående år. Detta anser vi är positivt. Vi notera dock att Gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel saknar en verksamhetsplan och inte redovisar en fullständig driftsredovisning i samband med årsredovisningen. Vidare framkommer i granskningen att Driftnämnd Ambulans, diagnostik och hälsas internbudget endast redovisar budgeterade intäkter och att budgeterade kostnaderna inte framgår. Regionstyrelsen har inte uppmanat nämnderna att hantera dessa brister.

Vidare anser vi att regionstyrelsens protokoll behöver förtydligas. Vid två tillfällen under 2020 har Regionstyrelsen ålagt nämnder med underskott som inte är genererade av Covid-19-pandemin att inkomma med åtgärdsplaner för att nå budget i balans. Det framgår dock inte av protokollen inte vilka nämnder som berörs av detta beslut eller när åtgärdsplanerna ska redovisas för styrelsen. Det framgår inte heller av protokollen att verksamhetscontrolling eller dialogmöten har genomförts under 2020, vilket också är en brist. Enligt uppgift från regionkontoret har dialogmöten genomförts mellan regionstyrelsens arbetsutskott och samtliga driftnämnder samt Hallandstrafiken.

Utifrån nuvarande styrmodell har regionfullmäktige fastställt fokusområden. Därefter har regionkontoret tagit initiativ till regiongemensamma uppdrag. Enligt nuvarande styrkedja har regionstyrelsen inget uppdrag från regionfullmäktige att fördela eller förtydliga regionfullmäktiges fokusområden. Vi bedömer att hanteringen av regionfullmäktiges fokusområden och skapandet av regiongemensamma uppdrag så som det hanterades under 2020 bidragit till en otydlig målstyrning. Exempelvis framkommer att hanteringen av regionfullmäktiges fokusområden och de regiongemensamma uppdragen skiljer sig åt inom regionen. Målstyrningen inom regionen skulle vinna på att regionstyrelsen föreslår fullmäktige att tydliggöra hur målstyrningen ska gå till, var de regiongemensamma uppdragen finns i styrkedjan samt vilka förväntningar som finns på respektive nämnd att bidra till olika fokusområden och regiongemensamma uppdrag.

Under 2020 har regionstyrelsen antagit en internkontrollplan som uppfyller de krav som framgår av reglementet för intern kontroll. Kontrollmomenten har genomförts, dokumenterats och återredovisats för regionstyrelsen. Vid identifierade brister har åtgärder föreslagits och genom uppföljningsrapporten har dessa antagits av regionstyrelsen.

Efter genomförd granskning är vår bedömning är att regionstyrelsen i allt väsentligt har en tillfredställande ledning, styrning och intern kontroll inom de områden som omfattas av den grundläggande granskningen.

2021-04-15

Kerstin Sikander

Uppdragsledare

Helena Richardsson

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan daterad 2020-11-02. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.